

De pilot gratis kinderopvang betreft gratis toegangsrecht voor alle kinderen van 0-12 jaar van werkende en niet werkende ouders/verzorgers. Het gratis aanbod is 16 uur voor 0-4 jaar en 8 uur voor 4-12 jaar.

Pilotlocaties: Eede, Heikant en Sas van Gent. Looptijd pilot: 1-4-2022 tot 1-7-2024.

Aanleiding

Dit onderzoek is uitgevoerd door HZ studenten Social Work en Pedagogiek, onder begeleiding van het Lectoraat Healthy Region, in samenwerking met Kinderopvang Zeeuws-Vlaanderen.

Doel

Inzicht krijgen in de beweegredenen van ouders* om gebruik te maken van gratis kinderopvang, met een focus op bevorderende en belemmerende factoren.

Methode

Via een online vragenlijst werd data verzameld over de motivaties en ervaringen van ouders wiens kinderen gratis kinderopvang kregen in Eede, Sas van Gent en Heikant.

1 op de 5 ouders is gaan **werken** sinds ze gebruikmaken van gratis kinderopvang

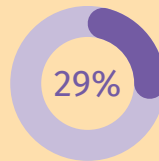

2 op de 5 ouders zijn **meer** gaan **werken** sinds ze gebruikmaken van gratis kinderopvang

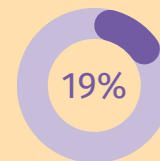

4 op de 5 ouders hebben **geen netwerk** dat opvang kan bieden als gratis kinderopvang stopt

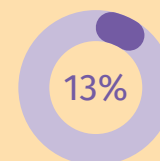
Wat doen de ouders als gratis kinderopvang stopt?

Gaat minder werken

Brengt kind naar Belgische opvang

Stopt met werken/studeren

Zo ervaren ouders de effecten

92% Meer kansengelijkheid

85% Betere werk-privébalans

75% Betere mogelijkheden werk/studie

Het **gratis** aanbieden van kinderopvang heeft volgens de ouders positieve gevolgen voor zowel de ontwikkeling van kinderen als de arbeidsparticipatie van ouders. Het stopzetten van dit aanbod zou leiden tot negatieve economische en sociale gevolgen, waarbij niet elk gezin zich alternatieven kan veroorloven. De gratis kinderopvang wordt gezien als essentieel voor de toegankelijkheid tot de arbeidsmarkt voor ouders in Zeeuws-Vlaanderen.

* Onder ouders worden ouders/verzorgers verstaan die de meest verzorgende rol vervullen.

De Kraamkamer bestaat uit verschillende projecten waaronder de startgroepen en de pilot gratis kinderopvang. Onder startgroepen verstaan we het aanbod gratis dagdelen voor peuters in de 12 grenskernen (3 of 5 halen, 2 betalen). Doelen zijn de uitstroom naar België tegengaan, de leefbaarheid en vitaliteit van de kernen langs de grens behouden en versterken en de kanselijkheid van kinderen vergroten.

Aanleiding

TwynstraGudde is gevraagd een business case en maatschappelijke kosten-batenanalyse (MKBA) op te stellen voor de startgroepen en de pilot gratis kinderopvang.

Doel

De kosten & baten van de startgroepen en gratis opvang worden inzichtelijk gemaakt en geven inzicht in de opbrengsten, financiering en de vragen voor de toekomst.

Methode

Aan de hand van de MKBA worden de welvaartseffecten van verschillende **scenario's** in euro's vertaald.

Uitkomsten MKBA Kraamkamer in perspectief t.o.v. landelijk onderzoek

De MKBA geeft een positiever beeld over het effect van gratis opvang in Zeeuws-Vlaanderen dan de SCP-CPB-rapporten (2023).

Uitstroom van kinderen naar België wordt tegengestaan

Er is geen eigen bijdrage voor ouders

Er is geen arbeidseis voor ouders

Bereik startgroepen: 300 kinderen (van 11% naar 60%)

Bereik gratis opvang: 125 kinderen (van 27% naar 41%)

Wat zijn de maatschappelijke kosten en baten per jaar

Bedragen x €1.000

Scenario 1 | Behoud startgroepen en pilotlocaties

Kosten €1.324

Baten	%	€
kanselijkheid	38%	1.509
voorkomen jeugdzorg	1,5%	60
arbeidsparticipatie ouders	10%	397
werk-privébalans ouders	0,5%	20
totaal	50%	€1.986

Scenario 2 | Startgroepen in heel Zeeuws-Vlaanderen

Kosten €3.976

Baten	%	€
kanselijkheid	78%	6.202
voorkomen jeugdzorg	3%	239
arbeidsparticipatie ouders	18%	1.431
werk-privébalans ouders	1%	80
totaal	100%	€7.952

Maatschappelijk rendement: iedere euro die we investeren levert 1,5 tot 2 keer zoveel op.

Zeeuws-Vlaanderen
de beste plek om op te groeien